

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
November 2005. Web-QRZ nummer 11

KLUBBINFORMATION

Norrköpings Radioklubb, Nelinsgatan 24 KV. 603 55 Norrköping

Besöksadress: Nelinsgatan 24. Kv.

Klubbsignal SK5BN. 7S5LH. Repeater VHF kanal RV48. 145,600 MHz – SK5BN/R.

UHF – kanal RU368 434,600 MHz – SK5BN/R - skift

Ordförande Jan Hult/SM5/TJH

Kontaktperson utbildning Lars Kostmann/SM5AZS

Provförrättare för certifikat Derek Gough/SM5RN

Hemsida <http://www.sk5bn.com/>

Fint oktoberresultat för SK5BN

Vid 2-meterstesten i oktober blev SK5BN bästa klubb i 5:e distriktet med 63529 poäng. Det var fem klubbmedlemmar som lyfte fram SK5BN till den här fina placeringen: SA5Z – 56 QSO och 26676 p, SM5AQI – 34 QSO och 13257 p, SM5SHQ – 26 QSO och 11629 p, SM5CIH 25 QSO och 10172 p samt SM5TJH 5 QSO och 1795 p. På 70-centimeterstesten kämpade SM5DFF ensam med 43 QSO och 21483 poäng. Lennarts längsta QSO var OH6QR med 621 km. **Fint jobbat av de aktiva hamsen – GRATTIS!!**

Nya medlemmar

Glädjande kan vi hälsa två nya medlemmar välkomna till klubben .

- SM5KQS Sören Eklund i Stigtomta
- SM5SZG Hans Elmén i Lotorp

Ni är Hjärtligt välkomna!!

SK5BN utbildningar

Radioklubben startar nu följande utbildningar. **Certifikatkurs** onsdagar kl. 1830 samt **telegrafkurs** torsdagar kl. 1830. Det är ännu inte för sent att anmäla sig.

Innehåll

SK5BN Loppis 2005	sid 2
Vad är en amatör?	sid 3
SM5RN/SM5Z från radiotelegrafist till sändaramatör	sid 4
Thanks to Amateur Radio	sid 6
EA6/SM5AQI 18 – 28 oktober	sid 7
Telegrafister verkar ha kul	sid 8
Efterlysning	sid 9

Lyckad loppis i Norrköping

SK5BN och FRO genomförde höstens loppis på Bråvalla Teknikpark med glans. Båda arrangörernas materialförvaltare tyckte att det var en lyckad och rolig dag och att man sålde det mesta som hade dukats fram.

Loppisgeneralerna SM5TJH och SM5XAV gladdes åt att vi hade fått 16 olika utställare med ca 50 funktionärer och att dessutom 210 besökare hade löst entrébiljett. Det var full aktivitet i lokalen som en gång i tiden var F13's matsal.

Många av utställarna hade varit med under alla år som loppisen i Norrköping genomförts och det allmänna omdömet var att SK5BN och FRO hade lyckats med arrangemangen. Man var mer än nöjd med den varma och trevliga stämningen och man ser redan nu fram emot nästa års loppis.

Kafeterian sköttes av XYL's. Med kvinnlig intuition och bra samarbete gick allt som smort. De trevliga servitriserna fick också många uppskattande ord som att det här var det bästa kaffet, och vilka goda mackor och varm korv ni bjuder på. Blommor och ljus på borden. Tjusigt!

SM5NRK/DL5 var en nöjd kund som här gläds åt en efterlängtat antenncopplingsenhet till den nya antennparken. Glad säljare är SM5AZS till vänster.

Som ett bevis på den goda stämningen kan nämnas att en av säljarna vid SK5BN's bord lyckades med bedriften att sälja samma signalgenerator två gånger. Den första köparen ångrade sig och lämnade därför tillbaka signalgeneratoren, men lät samtidigt köpeskillingen ligga kvar i SK5BN's kassa, som stimulans till klubbens verksamhet. Sedan var det fritt fram att sälja signalgeneratoren en gång till. Det kan man kalla en lyckad försäljning med två nöjda kunder och extra pengar i kassan.

Lennart/ SM5DFF kollar ett av slutstegen tillsammans med Paul/ CM5CIH

Vad är en amatör

Har du funderat på vad ordet amatör - som t ex i sändaramatör – betyder?

En **amatör** (av **franskans** *amateur*, "älskare") är en person som håller på med något för att han älskar det, till skillnad från den som gör det för pengar (**professionell**). Ordet innehåller alltså inte i sig någon kvalitetsbedömning.

Amatör används dock ofta i betydelsen "oskicklig" och liknande; ett *amatörmässigt* utförande är inte så bra, som ett fackmannamässigt?

I ordet **radioamatör** har vi ett exempel på att amatören nog ofta, genom sin hängivenhet, överglänser den professionelle. Det finns många duktiga sändaramatörer

Det finns också många duktiga **amatörskådespelare** i Sverige.

Mer om amatör finns att läsa på <http://susning.nu/Amatör>

En resa från radiotelegrafist till sändaramatör

Från GRLJ till SM5RN/SA5Z

Hej. De allra flesta som läser QRZ vet vem jag är och kan förmodligen lite om min bakgrund som radioamatör. Jag har varit telegrafist sedan 1951 då jag tog min telegrafistexamen på Marinskolan i South Shields i England. Efter andra världskriget var det ont om radiotelegrafister i handelsflottan och jag fick omedelbart efter examen anställning hos Marconi Wireless & Telegraph Company som radiotelegrafist.

Efter en provmånad på en stor stinkande fisketrålare, då jag var i stort sätt konstant sjösjuk, blev jag sänd till paradiset i form av en atlantångare för passagerartrafik som tillhörde Cunard Linjen och som seglade mellan Southampton och New York. Signalen var GRLJ och jag mönstrade på som 4:de telegrafist med vakterna 0800-1200 och 2000-2400. Med 1800 passagerare ombord var det massor av radiotrafik. Det var mycket telegram som skulle sändas hit och dit och i genomsnitt hade vi 110 telegram per dag på en femdagarsresa. Blev det förseningar pga. väder eller isberg så blev det dubbelt så många. Dessutom hade vi all trafik till och från rederiet och väderlekstjänsten. Det var lärorika dagar där jag fick lära mig att ta emot pressmeddelanden i två timmars pass, med 5 minuters paus varje hel timme. Ingenting upprepades utan man fick hitta på en del missade texter, om det hade varit störningar eller om man hade kommit av sig. Takten var 80 till 100 beroende på operatören, som skötte telemaskinen vid sändaren.

Efter 42 resor över atlanten var det dags för andra fartyg, och jag tillbringade bl. a. nästan 2 år i Stilla havet. En del av resorna gick till Tonga, Fidji, Tahiti och Bora Bora - platser som jag idag jagar som DX rariteter. Annars var det mest Australien och Nya Zeeland, med en eller två avstickare till Syd Amerika.

Radio och DX'ing

var egentligen en av mina hobbies redan som ung tonåring. När jag var femton år byggde min kompis Michael och jag var sin enkel radio - efter anvisningar från Wireless World, dåtidens månatliga radiotidning för radiointresserade. Funktionen var inget vidare. Min första riktiga radio var en Eddystone 670. Den var egentligen endast avsedd för AM och saknade BFO, men den var väldigt selektiv och jag hörde många utländska rundradiosändningar på kort våg.

Som telegrafist i engelska handelsflottan fick man inte använda amatörradio ombord, men många "gnistar" hade egna kristaller för amatörbanden, som jag liksom de använde i den ordinarie fartygssändaren för smygkommunikationer till vänner i England. Jag hade G3ALK som signal.

Det var först i januari 1966 som jag fick tillstånd här i Sverige, efter en del lobbyarbeten på dåvarande Televerket hos fröken Taxén och med assistans av Leif/SM5RX. Jag fick signalen SM5RN, som jag fortfarande använder. Signalen i England har jag släppt för länge sedan. Intresset numera är att lyssna efter DX-signaler, helst på telegrafi, men jag har inget heller emot att ha ett riktigt långt QSO på SSB. 6 m är också ett intressant band som jag på senare år har kört en hel del, främst i Europeiska länder men också ett par länder i Afrika och i mellanöstern. Jag deltar också i 2 m testerna varje månad med signalen SA5Z.

Gough Island

Det känns unikt att ha en egen ö i sydatlanten, den heter Gough Island och bemannas av några gossar från Sydafrikas väderleksbyrå året om. Jag har haft QSO med ZD9IR och också fått QSL kort från Chris som tyckte att det var kul med ett QSO från en som heter Gough. QSL-kortet nedan är mottaget efter ett QSO på 28 MHz med Chris.

Zone 38	Gough Island	Africa
ZD9IR		
Station	ZD9IR worked: SM5RN	2 Way
	2002-04-12 13:54Z 28 MHz 2xCW 599	CW
	Thanks QSL!	RTTY
		SSB
Thanks QSL		
Operator: Chris de Beer ZS6RI (ex ZS5IR)		QSL via: Chris R. Burger ZS6EZ P O Box 4485 Pretoria 0001 Republic of South Africa

Klubbar

Är sedan 1981 medlem i Norrköpings Radioklubb och sedan 1966 medlem i SSA. Är även medlem i FRO Norrköping sedan 2000. Har tidigare varit medlem i SRA i Stockholm samt i SK7CE, Hamklubb Lundensis.

Thanks to Amateur Radio a hobby offering service around the world

Artikeln ovan är skriven av Derek. Till detta vill Len/SM5AQI gärna tillägga följande kommentar om Derek's långa radioliv med följande:

Derek är välkänd både nationellt och internationellt i amatörradiokretsar och som ett av många bevis på detta har han tillsammans med 170 radioamatörer världen runt medverkat i boken med titeln "Thanks to Amateur Radio". Det var Stan Gülich, SM7WT, som sammanställde ett antal intervjuer år 1994 och Derek är intervjuad på sidan 167. Vi som känner Derek vet att han till 100 % ställer upp på bokens titel och dedikation. Se texten under bilden nedan.

Derek läser ur boken Thanks to Amateur Radio med dedikationen " This book is dedicated to all those who use Amateur Radio to serve humanity and to prove that Amateur Radio is a way of having two million friends".

EA6/SM5AQI 18 – 28 september 2005

Under några korta höstveckor mellan 16 – 30 september drog jag, tillsammans med XYL Marianne, söderut till Mallorca för en semesterresa från seniorlivet i Norrköping. I Alcudia bor en av mina bröder i ett höghus på våning fem med tillgång till en solaltan. Här fanns möjligheten att försöka fästa en antenn på solaltanen – ett bättre alternativ än att klättra i träd vid stranden för att hänga upp en antenn. (Ni har väl läst artikeln i Norrköping Tidningar om antennen i Klockartorpet). Det skulle ha varit en märklig syn att se mig klättra bland pinjerna ivd stranden. Men jag tänkte mer på den enkla varianten och bestämde mig därför för att packa ner en radiostation. Tänk att jag nu skulle kunna få uppleva hur det är att köra radio från ett QTH vid Medelhavet.

Stationen omfattade

- IC706MKIIG
- Antennavstämningseenhet MFJ-971
- Nätaggregat
- G5RV, korta varianten
- Headset
- Telegrafnyckel och mikrofon

Tillsammans vägde allt 8,225 kg vilket gjorde XYL mycket tveksam när allt var nerpackat. Riggen tillsammans med kläder och annat gjorde att vi redan vid utfarten överskred den tillåtna maxvikten. Hur som helst stationen kom med och efter några dagar var antennen på plats mellan ett par fästpunkter i höjd med tegeltaket ca 15 meter upp.

EA6/SM5AQI vid riggen på takterassen, våning 5, där antennen en G5RV monterades mellan hängrännorna ca 2 meter över terrassgolvet. Inget speciellt bra montage för en G5RV där matningsstegen ska hänga rakt ned, men vad gör man. Som bord användes stativet till en gammal Husqvarna symaskin.

Innan avresan hade jag studerat olika prognoskartor och då hade jag en känsla av att det skulle vara lättare att köra DX från Medelhavet, men så var det inte. Alcudia ligger ju i en bukt med öppning österut och ganska höga berg mot de andra väderstrecken som hindrade radiosignalerna. Dessutom lever vi nu i ett solfläcksminimum. Det var i huvudsak 14 MHz som var litet öppet och då österut mot länder som Italien, Grekland, Ungern, Ukraina och Israel mm. Av UA0, Japan och Sydostasien hördes dock inte ett dugg. Totalt kördes 49 QSO'n i 22 länder. Längsta QSO var med W3RJ och RX9JW.

Roligast var det att köra SM där jag hade skedtider med medlemmarna i radioklubben varje dag och bl a körde sju QSO'n med Derek/SM5RN, som alltid kom in med bra signal. Körde dessutom två QSO'n med Lasse/SM5AZS, som skulle fixa bättre antenn men den hann vi inte med att prova. Fick också kontakt med den tidigare NRK-medlemmen Jan/SM6BFE som numera bor i Stenungssund. Bland övriga SM-stationer fanns Olov/SM3RXC i Bergsjö och Karl-Erik/SM3AHM i Ås. Innan stationen plockades ned kördes ett härligt SSB-QSO med Derek och Janne som båda kom in med mycket starka signaler. Janne hade då bytt QTH och körde från riggen hos SK6QA - som är klubbstationen i Stenungsund. Där fanns en bättre antennpark och Janne behövde aldrig dra igång PA-steget.

Hemresan gick utan att flygbolaget anmärkte på övervikten som nu var betydligt över vikten vid utresan och därmed kan vi i efterhand konstatera att allt slutade lyckligt. Självt blev jag en erfarenhet rikare och ser tillbaka på ett par semesterveckor där det utöver kontakt med släkt och vänner, bad, kultur och shopping också fanns utrymme för radiotrafik under en till två timmar per dag. Och – vad roligt att köra hemmahamsen få bandet!

Telegrafisterna verkar ha kul

Följande kunde vi läsa i nyhetsbrevet från SM4FPD, Roy på SRSAB i Karlstad.

Det finns många som kör HF och inte kan Morse, dvs. de är inte telegrafister. En väldig massa radiotrafik bland radioamatörer är inte tillgänglig för dessa amatörer. Synd om dom.....

Moderna telegrafimode

Man kan naturligtvis lyssna på Morse-telegrafi med dator. Det går ganska bra, men är inte lika roligt då datorn inte är lika bra på Morse. Eller kan det vara tvärs om så att telegrafisterna inte sänder perfekt telegrafi och att en dator inte accepterar telegrafi med för stor avvikelse från de ideala tecknen.

Datorn är däremot mycket bättre än hjärnan på att avkoda och sända annan form av telegrafi, vi har massor av moderna telegrafimode. T ex PSK31 som är populärt. Sedan har vi Baudot (kallas ibland för RTTY), AMTOR, PACTOR och Packet radio.

Först ska vi klargöra att RTTY betyder **R**adio **T**ele **T**ype. Dvs. inget annat än fjärrskrift. Så när vi säger fjärrskrift måste vi också klargöra vilken mode det gäller. RTTY är alltså Morse, PSK, AMTOR eller Packet.

Morse-telegrafi

Nå hur var det med Morsetelegrafisterna som verkar ha kul. Dessa fantastiska människor, som lär sig Morse frivilligt eller i klubb eller i Lumpen eller som yrkestelegrafist. De sitter o kör Morse som vi kör ring-QSO. De behöver inte sitta o skriva som vi nybörjare måste. De kan skratta i Morse, de kan uttrycka känslor, humör genom att deras Morsestil påverkas, lite men hörbart. De kan vara en ring o sitta o lyssna obehindrat på de andra medan de dricker morgon kaffet. Några tag i paddeln o de har sagt sitt.

Morse-telegrafisterna

Makalöst hur de kör sina QSO år efter år och har lika kul. De känner igen varandra, på några ynka prickar - de hör om nån är sur, retlig eller trött - bara på prickar och streck. Finns det något mer fascinerande trafiksätt än Morse-telegrafi? Knappast! Prova själv!

Det går att lära sig Morse. Vissa av oss har lätt medan andra har ett h-e att träna in de olika Morse-tecknen. Tänk vad många det är som kämpat i årtal med Morse för att bli radioamatör. Men det finns också många som har lärt sig sin 80-takt på några månader och blivit mycket duktiga.

Vad händer med Morse i framtiden

En stor del av trafiken på våra radioband är faktiskt använda av just Morsetelegrafisterna. Vad händer när det tröttnat och ersätts av en yngre generation? Kommer vi att få nya bandplaner? Eller är det tillräckligt många som lär sig Morse frivilligt. Jag vet de som lärt sig Morse enbart för att kunna köra Aurora på två meter. Försvinner Morse kunskapen helt lär exvis Aurora som trafiksätt att försvinna. När kommer den första HF-transceivern som inte har CW-läge för Morse-trafik? Eller ska vi bara glömma detta med Morse och låta den självreglerande Liberala principen ta över. Det blir bra, bara marknaden styr sig själv.

Prova att lyssna lite på CW 3500 -3600, 7000 -7040, 14,000-14,100 etc. Även om du inte läser så finner du att det trots allt sjuder av aktivitet. Vore det inte spännande att höra vad dom håller på med??

Inom SK5BN gillar vi telegrafi och kör telegrafiutbildning. Häng på och utveckla dig själv i hobbyn som sändaramatör. Med CW kan du köra DX med bara 1/3-del av effekten jämfört med telefoni.

Är du intresserad ska du kontakta Lasse/SM5AZS, som gör ett individuellt program för dig.

Efterlysning

Vi söker ord eller ramsor för telegrafiträning i stil med

”flygande bäckasiner söka hwila på mjuka tuvor qzx”

Har du någon/några? Kontakta i så fall redaktionen.

73's de Derek/SM5RN och Lennart/SM5AQI